

## **V zadevi Rojc v. Slovenija**

je Evropsko sodišče za človekove pravice (tretja sekcija) v senatu, ki so ga sestavljali:

gospod J. **Hedigan**, *Predsednik senata*

gospod B.M. **Zupančič**,

gospod L. **Cafilisch**,

gospa M. **Tsatsa-Nikolovska**,

gospod V. **Zagrebelsky**,

gospod E. **Myjer**,

gospod **David Thór Björgvinsson**,

gospa I. **Ziemele**, *sodniki*,

in gospod V. **Berger**, *sodni tajnik*,

po posvetovanju za zaprtimi vrati 9. marca 2006

izreklo naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta istega dne:

## **POSTOPEK**

1. Zadeva je bila sprožena s pritožbo (št. 75687/01) proti Republiki Sloveniji, ki jo je pri Sodišču na podlagi 34. člena Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljevanju: Konvencija) 9. novembra 2000 vložil slovenski državlján gospod Vlado Rojc (v nadaljevanju: pritožnik).

2. Pritožnika so zastopali odvetniki iz odvetniške pisarne Verstovšek. Slovensko vlado (v nadaljevanju: Vlada) je zastopal njen zastopnik gospod L. Bembič, generalni državni pravobranilec.

3. Pritožnik je na podlagi prvega odstavka 6. člena Konvencije zatrjeval, da je bilo trajanje postopka pred domačimi sodišči, v katerih je bil udeležen kot stranka, predolgo. Navajal je tudi pomanjkanje učinkovitega domačega pravnega sredstva v zvezi s predolgim trajanjem sodnega postopka (13. člen Konvencije).

4. Dne 8. julija 2003 je Sodišče odločilo, da o pritožbi glede dolgega trajanja postopka in glede pomanjkanja učinkovitih pravnih sredstev v zvezi s tem obvesti Vlado. V skladu s tretjim odstavkom 29. člena Konvencije je odločilo, da hkrati odloči o dopustnosti pritožbe in o utemeljenosti zadeve.

## **DEJSTVA**

1. Pritožnik je bil rojen leta 1938 in živi v Celju.

2. Dne 24. avgusta 1989 se je pritožnik poškodoval v prometni nesreči.

3. Dne 14. oktobra 1991 je pritožnik proti dvema fizičnima osebama vložil tožbo pri Temeljnem sodišču v Celju in zahteval odškodnino v višini 1.082.037 SIT (približno 4.500 EUR (eurov) za utrpele poškodbe.

Dne 13. decembra 1993 in 29. marca 1994 je pritožnik vložil prošnjo za določitev naroka za obravnavo.

Od petih narokov za obravnavo med 27. januarjem 1992 in 27. junijem 1994 ni bil noben preložen na željo pritožnika. Med postopkom je sodišče določilo izvedenca medicinske stroke in izvedenca finančne stroke.

Dne 1. januarja 1995 je zaradi preoblikovanja slovenskega sodstva primer prevzelo Okrožno sodišče v Celju.

Med 3. novembrom 1995 in 17. aprilom 2000 je pritožnik vložil deset prošenj za določitev naroka za obravnavo.

Dne 30. junija 1999 in 12. junija je sodišče opravilo obravnavo. Na naslednji obravnavi so stranke v postopku dosegle sodno poravnavo.

## **PRAVO**

### **I. ZATRJEVANA KRŠITEV PRVEGA ODSTAVKA 6. in 13. ČII. LENA KONVENCIJE**

1. Pritožnik se je pritožil zaradi nerazumno dolgega trajanja postopka. Skliceval se je na prvi odstavek 6. člena Konvencije, ki določa:

*»Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih ... v razumnem roku odloča ... sodišče.«*

2. Vsebinsko je pritožnik nadalje navajal, da pravna sredstva, ki so v Sloveniji na voljo za pospešitev nerazumno dolgih sodnih postopkov, niso učinkovita. 13. člen Konvencije določa da:

*»Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi, če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti.«*

#### **A. Dopustnost**

3. Vlada se je sklicevala na to, da niso bila izčrpana domača pravna sredstva.

4. Pritožnik je izpodbijal to navedbo in trdil, da pravna sredstva, ki so bila na voljo, niso bila učinkovita.

5. Sodišče ugotavlja, da je obravnavana pritožba podobna zadevam *Belinger* in *Lukenda* (*Belinger v. Slovenija* (odl.), št. 42320/98, 2. oktober 2001, in *Lukenda v. Slovenija*, št. 23032/02, 6. oktober 2005). V omenjenih zadevah je Sodišče zavrnilo ugovor Vlade o neizčrpanju domačih pravnih sredstev, saj je ugotovilo, da pravna sredstva, ki jih je pritožnik imel na voljo, niso bila učinkovita. Sodišče opozarja na ugotovitve v zadevi *Lukenda*, da predstavlja kršitev pravice do sojenja v razumnem roku sistemski problem, ki izhaja iz neustrezne zakonodaje in neučinkovitega delovanja sodnega sistema.

6. Kar se tiče obravnavane zadeve, Sodišče ugotavlja, da Vlada ni predložila nobenih prepričljivih dokazov, zaradi katerih bi moralo Sodišče to zadevo obravnavati drugače od uveljavljene sodne prakse.

7. Sodišče nadalje ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v smislu tretjega odstavka 35. člena Konvencije. Prav tako ni nedopustna iz katerih koli drugih razlogov. Zato je pritožbo razglasilo za dopustno.

## **B. Utemeljenost**

### *1. 1. Prvi odstavek 6. člena*

8. Obdobje, ki ga je potrebno pri tem upoštevati se je začelo 28. junija 1994, na dan, ko je pritožnik vložil tožbo na Okrajnem Sodišču v Celju, in se je končalo 12. junija 2000, na dan, ko so stranke dosegle sodno poravnavo. Upoštevano obdobje je torej trajalo več kot devet let na dveh stopnjah sojenja.

9. Sodišče ponovno poudarja, da je treba razumnost trajanja postopka ocenjevati glede na okoliščine zadeve in ob upoštevanju naslednjih meril: zapletenosti zadeve, ravnanja pritožnika in vpletenih oblasti ter presoje, kolikšen je bil pomen sporne zadeve za pritožnika (gl. med drugim *Frydlender v. Francija* [GC], št. 30979/96, odstavek 43, ESČP 2000-VII).

10. Po proučitvi vsega predloženega gradiva in ob upoštevanju veljavne sodne prakse je Sodišče prišlo do zaključka, da je bilo trajanje postopka v obravnavani zadevi predolgo in ni izpolnilo zahteve po pravici do sojenja v razumnem roku.

Prišlo je torej do kršitve prvega odstavka 6. člena.

### *1. 2. 13. Člen*

1. Sodišče ponovno poudarja, da 13. člen Konvencije zahteva, da se zagotovi učinkovito pravno sredstvo pred domačimi oblastmi za zatrevanje kršitev zahteve po sojenju v razumnem roku iz prvega odstavka 6. člena (gl. *Kudła v. Poljska* [GC], št. 30210/96,

odstavka 156, ESČP 2000-XI). Sodišče ugotavlja, da je navedbe in trditve Vlade zavrnilo že v prejšnjih zadevah (gl. *Lukenda*, naveden zgoraj) in ne vidi razloga, da bi v obravnavani zadevi prišlo do drugačnega zaključka.

2. Zato Sodišče meni, da je v obravnavani zadevi prišlo do kršitve 13. člena zaradi pomanjkanja pravnega sredstva v domačem pravu, s katerim bi pritožnik mogel pridobiti odločbo, na podlagi katere bi lahko uveljavljal svojo pravico do sojenja v razumnem roku, kot to določa prvi odstavek 6. člena.

### **III. UPORABA 41. ČIV. LENA KONVENCIJE**

3. 41. člen Konvencije določa, da:

*»Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve Konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje.«*

#### **A. Škoda**

4. Pritožnik je zahteval 15.000 EUR (eurov) za nepremoženjsko škodo.

5. Vlada je zahtevku oporekala.

6. Sodišče ocenjuje, da je pritožnik gotovo utrpel nepremoženjsko škodo. Po prostem preudarku mu po tej postavki Sodišče prisoja odškodnino v višini 4.800 EUR (eurov).

#### **B. Stroški**

1. Pritožnik je zahteval tudi približno 1.120 EUR (eurov) za stroške postopka pred Sodiščem.

2. Vlada je zahtevku oporekala po višini.

3. V skladu s sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povrnitve stroškov le, če dokaže, da so dejansko nastali, da so bili potrebni in da so razumno visoki. Sodišče ugotavlja, da so pritožnikovi odvetniki, ki so zastopali tudi pritožnika v zadevi *Lukenda* (navedeni zgoraj), vložili približno 400 pritožb, ki so, razen dejstev, praktično enake kot obravnavana. Zato Sodišče v obravnavani zadevi ob upoštevanju podatkov, s katerimi razpolaga, in na podlagi prej navedenih meril ocenjuje, da je pritožniku razumno prisoditi znesek 1.000 EUR (eurov) za stroške postopka pred Sodiščem.

#### **C. Zamudne obresti**

1. Sodišče ocenjuje, da je primerno, da se zamudne obresti obračunajo po mejni posojilni obrestni meri Evropske centralne banke, kateri se dodajo tri odstotne točke.

## **IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE SOGLASNO**

1. *razglaša*, da je pritožba dopustna;

2. *razsoja*, da je prišlo do kršitve prvega odstavka 6. č3. lena Konvencije;

4. *razsoja*, da je prišlo do kršitve 13. č5. lena Konvencije;

6. *razsoja*,

(a) da mora tožena država v treh mesecih od dne, ko postane sodba pravnomoč(b) na v skladu z drugim odstavkom 44. č(c) lena Konvencije, plač(d) ati pritožniku 4.800 EUR (štiri tisoč(e) osem sto eurov) za nepremoženjsko škodo in 1.000 EUR (tisoč(f) eurov) za stroške postopka, zvišano za morebitni davek;

(g) da se po izteku omenjenih treh mesecev in do plač(h) ila, na navedene zneske obrač(i) unajo linearne obresti po stopnji, ki je enaka mejni posojilni obrestni meri Evropske centralne banke, kateri se prištejejo tri odstotne toč(j) ke;

7. *zavrne* v preostalem delu pritožnikov zahtevkov po pravič8. nem zadošč9. enju.

Spisano v angleščini in notificirano v pisni obliki 30. marca 2006 v skladu z drugim in tretjim odstavkom 77. člena Poslovnika Sodišča.

|                       |  |                     |
|-----------------------|--|---------------------|
|                       |  |                     |
| Vincent <b>Berger</b> |  | John <b>Hedigan</b> |
| Sodni tajnik          |  | Predsednik senata   |